

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA

1648

Na temelju članka 19. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (»Narodne novine« br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 i 55/12) ministrica graditeljstva i prostornoga uređenja donosi

TEHNIČKI PROPIS

O IZMJENAMA I DOPUNAMA TEHNIČKOG PROPISA O RACIONALNOJ UPORABI ENERGIJE I TOPLINSKOJ ZAŠTITI U ZGRADAMA

Članak 1.

(1) U Tehničkom propisu o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (»Narodne novine« br. 110/08 i 89/09) u članku 1. stavku 1. podstavak 4. mijenja se i glasi:

»– svojstva i drugi zahtjevi za građevne proizvode u odnosu na njihove bitne značajke, a koji se ugrađuju u zgradu u svrhu ispunjavanja bitnog zahtjeva za građevinu: »ušteda energije i toplinska zaštita«,«.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Ovim Propisom implementira se **Direktiva 2010/31/EU** Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. **o energetske svojstvima zgrada** u dijelu koji se odnosi na:

- propisivanje minimalnih zahtjeva za energetska svojstva novih zgrada i postojećih zgrada kod kojih se provode veće rekonstrukcije,
- minimalne zahtjeve građevnih dijelova zgrada koji čine dio ovojnice zgrade i tehničkih sustava zgrada kada se ugrađuju, zamjenjuju ili moderniziraju i
- **potrebu izrade elaborata tehničke, ekološke i ekonomske primjenjivosti alternativnih sustava za opskrbu energijom za nove zgrade**«. *(prije je bilo za nove zgrade s ploštinom korisne površine većom od 1000 m²)*

Članak 2.

U članku 4. (*Značenje pojedinih pojmova u ovom Propisu*) iza točke 31. dodaju se nove točke 32. i 33. koje glase:

»32. **Veća rekonstrukcija zgrade** jest rekonstrukcija zgrade gdje: ukupni trošak rekonstrukcije ovojnice zgrade ili tehničkog sustava zgrade prelazi 25% vrijednosti zgrade, ne računajući vrijednost zemljišta na kojemu se zgrada nalazi ili se rekonstrukciji podvrgava više od 25% površine ovojnice zgrade.

33. **Primarna energija** jest energija iz obnovljivih i neobnovljivih izvora koja nije podvrgnuta niti jednom postupku pretvorbe«.

Članak 3.

U članku 8. (*Zahtjevi za zgrade grijane na temperaturu 18°C ili više*) dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:
»(2) **Jednoobiteljska zgrada** mora biti projektirana i izgrađena na način da **godišnja potrebna primarna energija** koja uključuje energiju za grijanje, hlađenje, ventilaciju, i pripremu potrošne tople vode ne prelazi vrijednosti:

- **90 kWh/m² godišnje** za gradove i mjesta koji imaju manje od 2200 stupanj dana grijanja godišnje odnosno

- **160 kWh/m² godišnje** za gradove i mjesta koji imaju više ili jednako 2200 stupanj dana grijanja godišnje.«

(3) Primarna energija iz stavka 2. ovoga članka računa se u skladu s propisom kojim se uređuje energetska certificiranje zgrada«.

Članak 4.

U članku 32. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

»(6) Prilikom veće rekonstrukcije zgrade na rekonstruiranu zgradu primjenjuju se uvjeti kao na novu zgradu osim ukoliko je to tehnički, funkcionalno i gospodarski neizvedivo što se dokazuje glavnim projektom u odnosu na racionalnu uporabu energije i toplinsku zaštitu«.

Članak 5.

Članak 49. (*Tehnička svojstva građevnih proizvoda*) mijenja se i glasi:

»(1) Građevni proizvodi koji se ugrađuju u zgradu u svrhu racionalne uporabe energije i toplinske zaštite (u daljnjem tekstu: građevni proizvodi) moraju imati svojstva bitnih značajki propisanih posebnim propisom kojim su uređeni građevni proizvodi, ako ovim Propisom nije drugačije uređeno.

(2) Građevni proizvod može se ugraditi ako:

– je namijenjen za ugradnju u zgradu u svrhu racionalne uporabe energije i toplinske zaštite,

– je za njega izdana izjava o svojstvima bitnih značajki građevnih proizvoda (dalje u tekstu: izjava o svojstvima) u skladu s posebnim propisom

– je propisno označen,

– ispunjava druge zahtjeve propisane posebnim propisima kojima se uređuje stavljanje na tržište odnosno stavljanje na raspolaganje na tržište građevnih proizvoda.

(3) Vrste građevnih proizvoda jesu:

– toplinsko-izolacijski građevni proizvodi,

– povezani sustavi za vanjsku toplinsku izolaciju (ETICS),

– zide i proizvodi za zidanje

(4) Građevni i drugi proizvodi koji se ugrađuju u zgradu u svrhu racionalne uporabe energije i toplinske zaštite proizvode se u tvornicama izvan gradilišta ako ovim Propisom nije za pojedine građevne proizvode drugačije propisano, te moraju biti međusobno usklađeni na način da nakon izvedbe osiguravaju ispunjavanje zahtjeva određenih ovim Propisom.

(5) Pojmovi rabljeni u ovom Propisu koji se odnose na građevne proizvode, tehničke specifikacije te postupke ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnih proizvoda imaju značenje određeno posebnim zakonom kojim se uređuje područje građevnih proizvoda«.

(6) Na izmjene i dopune ovog Propisa u dijelu građevnih proizvoda, odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona kojim su uređeni građevni proizvodi.

Članak 6.

U članku 51. stavku 4. podstavku 6. umjesto točke na kraju rečenice stavlja se zarez.

Iza podstavka 6. dodaje se podstavak 7. koji glasi

»–svojstva bitnih značajki koja moraju imati građevni proizvodi koji se ugrađuju u zgradu.«.

Iza stavka 8. dodaje se novi stavak 9. koji glasi:

»(9) Zahtjevi za građevni proizvod ovisno o uvjetima, postupcima i drugim okolnostima građenja moraju se detaljnije razraditi u izvedbenom projektu«.

Članak 7.

U članku 52. u stavku 1. riječi: »za zgrade s ploštinom korisne površine većom od 1000 m²,« brišu se. *(Zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole, odnosno potvrdi glavnog projekta obvezno se prilaže elaborat tehničke, ekološke i ekonomske izvedivosti alternativnih sustava za opskrbu energijom - prije se je navedeni elaborat morao priložiti za zgrade s ploštinom korisne površine većom od 1000 m²)*

U stavku 4. riječi: »za zgrade s ploštinom većom od 1000 m²« brišu se.

Članak 8.

(1) Svojstva građevnih proizvoda u odnosu na njihove bitne značajke na koje se odnosi ovaj Propis smiju se specificirati u glavnom projektu prema odredbama Tehničkog propisa o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (»Narodne novine« br. [110/08](#), [89/09](#)) i posebnim propisima, najkasnije do 31. prosinca 2013. godine.

(2) Glavni projekt u kojemu je tehničko rješenje zgrade dano prema Propisu iz stavka 1. ovoga članka smatrat će se pravovaljanim dokumentom za:

– početak radova na zgradi čija građevinska (bruto) površina nije veća od 400 m² i zgrade za obavljanje isključivo poljoprivrednih djelatnosti čija građevinska (bruto) površina nije veća od 600 m², za koju investitor ima pravomoćno rješenje o uvjetima građenja, ako prijavi početak građenja do 30. lipnja 2014. godine,

– izdavanje potvrde glavnog projekta odnosno izdavanje građevinske dozvole ako je zahtjev za izdavanje te potvrde odnosno dozvole zajedno s glavnim projektom podnesen do 30. lipnja 2014. godine.

(3) Odredbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnose se i na ranije datirane norme istih referencijskih oznaka, a odgovarajuće se primjenjuju i na norme koje su zamijenjene normama različitih referencijskih oznaka, ako promjene u normama nisu takve da utječu na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevine.

Članak 9.

(1) U zgradu koja se izvodi prema potvrđenom glavnom projektu odnosno građevinskoj dozvoli čiji je sastavni dio glavni projekt izrađen u skladu sa Tehničkim propisom o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (»Narodne novine« br. [110/08](#) i [89/09](#)) i posebnim propisima smije se ugraditi građevni proizvod specificiran prema ovom Propisu ako ima odgovarajuća ili povoljnija svojstva u odnosu na njegove bitne značajke, ako je to određeno izvedbenim projektom i ako je u skladu s tim projektom utvrđeno da je uporabljiv za tu zgradu uključujući uvjete njegove ugradbe i utjecaje okoline.

(2) Radi provedbe odredbi iz stavka 1. ovoga članka za dio zgrade koji je izveden do početka ugradnje građevnih proizvoda specificiranih prema ovom Propisu, mora se popisati stanje izvedenih radova u skladu s posebnim propisom o vođenju građevinskog dnevnika.

(3) Izvedbeni projekt zgrade iz stavka 1. ovoga članka mora za ugradnju građevnih proizvoda specificiranih prema ovom Propisu sadržavati detaljnu razradu programa kontrole i osiguranja kvalitete iz glavnog projekta kojom će se, u skladu s ovim Propisom i u odnosu na podstavke 1. do 4. ovoga stavka te ocjenu međusobne usklađenosti načina dokazivanja uporabljivosti dijela zgrade izgrađenog do početka ugradnje građevnih proizvoda specificiranih prema ovom Propisu i kasnije izgrađenog dijela građevine, odrediti osobito:

- svojstva u odnosu na njihove bitne značajke koja moraju imati građevni proizvodi koji se ugrađuju u zgradu,
- ispitivanja i postupci dokazivanja uporabljivosti građevnih proizvoda koji se izrađuju na gradilištu za potrebe toga gradilišta,
- uvjete građenja i druge zahtjeve koji moraju biti ispunjeni tijekom izvođenja zgrade, a koji imaju utjecaj na postizanje projektiranih odnosno propisanih tehničkih svojstava zgrade u odnosu na ispunjavanje bitnog zahtjeva »ušteda energije i toplinska zaštita« i zahtjeva energetske učinkovitosti te
- druge uvjete značajne za ispunjavanje zahtjeva propisanih ovim Propisom i posebnim propisima.

(4) Odredbe stavka 1., 2. i 3. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju na glavni projekt i drugu dokumentaciju zgrade čija građevinska (bruto) površina nije veća od 400 m² i zgrade za obavljanje isključivo poljoprivrednih djelatnosti čija građevinska (bruto) površina nije veća od 600 m², za koju investitor ima pravomoćno rješenje o uvjetima građenja, a koji glavni projekt je izrađen u skladu sa Tehničkim propisom o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (»Narodne novine« br. 110/08 i 89/09) i posebnim propisima.

(5) Odredbe stavka 1. do 4. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju na tipski projekt.

Članak 10.

1) Stupanjem na snagu ovoga Propisa prestaju važiti pravila utvrđena Tehničkim propisom o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (»Narodne novine« br. 110/08 i 89/09) za dokazivanje uporabljivosti građevnih proizvoda, ako ovim Propisom nije drugačije propisano.

(2) Postupci dokazivanja uporabljivosti građevnih proizvoda iz stavka 1. ovoga članka započeti do 30. lipnja 2013. godine prema Tehničkom propisu o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (»Narodne novine« br. 110/08 i 89/09), dovršit će se prema tom propisu.

Članak 11.

Građevni proizvodi čija svojstva odgovaraju svojstvima koja su propisana Tehničkim propisom o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (»Narodne novine« br. 110/08 i 89/09) i koji su do stupanja na snagu ovoga Propisa, stavljeni na tržište i označeni u skladu s odredbama posebnih propisa, mogu biti najduže, ovisno o isteku roka dokumenata temeljem kojih su stavljeni na tržište Republike Hrvatske, na raspolaganju na tržištu Republike Hrvatske do 30. lipnja 2015. godine te se rabiti za građenje do 30. lipnja 2016. godine.

Članak 12.

(1) Ovlaštenja izdana u skladu s ranije datiranim normama istih referencijskih oznaka na koje upućuje Tehnički propis o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (»Narodne novine« br. 110/08 i 89/09) za obavljanje poslova izdavanja potvrda o sukladnosti, potvrda o tvorničkoj kontroli proizvodnje, odnosno za obavljanje pojedinih radnji ocjenjivanja sukladnosti građevnih proizvoda, smatraju se izjednačenima prema posebnim propisima s rješenjem za ispitni laboratorij za radnje određivanje tipa proizvoda, rješenjem za ispitni laboratorij za radnje ocjenjivanja i provjere svojstava građevnih proizvoda u odnosu na bitne značajke: reakcije na požar, otpornosti na požar, svojstva prilikom vanjskog požara, apsorpcije buke odnosno emisija opasnih

tvori, rješenjem za tijelo za certificiranje kontrole proizvodnje za radnje izdavanja certifikata o sukladnosti kontrole tvorničke proizvodnje te s rješenjem za tijelo za certificiranje proizvoda za radnje izdavanja certifikata o stalnosti svojstava proizvoda, ako promjene u normama nisu takve da utječu na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu.

(2) Rješenja iz stavka 1. ovoga članka važeća su u skladu s odredbama posebnih propisa.

(3) Ako tijelo koje ima rješenje iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da se u pojedinoj normi na koju upućuje ovaj Propis radi o promjeni kojom se utječe na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu u odnosu na normu iz rješenja, dužna je bez odgode o tome obavijestiti Ministarstvo.

(4) Dokumenti o ocjenjivanju sukladnosti, potvrde o sukladnosti, potvrde o tvorničkoj kontroli proizvodnje i izjave o sukladnosti izdani u skladu s ranije datiranim normama istih referencijskih oznaka na koje upućuje Tehnički propis o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (»Narodne novine« br. 110/08 i 89/09) smatraju se važećima ako promjene u normama na koje upućuje ovaj Propis nisu takve da bi to utjecalo na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu.

(5) Dokumenti o ocjenjivanju sukladnosti, potvrde o sukladnosti, potvrde o tvorničkoj kontroli proizvodnje i izjave o sukladnosti izdani u skladu s ranije datiranim normama istih referencijskih oznaka na koje upućuje Tehnički propis o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (»Narodne novine« br. 110/08 i 89/09), a kod kojih je došlo do promjene u normama na koje upućuje ovaj Propis i koje su takve da bi to utjecalo na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu, važe najdulje 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Propisa, ako posebnim propisom nije propisano drugačije.

Članak 13.

(1) Za projektiranje, izvođenje i održavanje zgrada u smislu ovoga Propisa mogu se rabiti i građevni proizvodi sukladni usklađenim tehničkim specifikacijama na koje ovaj Propis ne upućuje ako:

– su referencijske oznake, naslovi i datum početka primjene tih tehničkih specifikacija, te datum završetka istovremene primjene oprečnih nacionalnih tehničkih specifikacija objavljeni u službenom glasilu Europske unije, odnosno objavljeni na službenim internetskim stranicama EOTA-e

– je za te građevne proizvode potvrđena sukladnost s tim tehničkim specifikacijama,

– su proizvodi uporabljivi u Republici Hrvatskoj obzirom na zemljopisne, klimatske i druge osobitosti Republike Hrvatske.

(2) U zgradi koja se izvodi prema potvrđenom glavnom projektu odnosno građevinskoj dozvoli čiji je sastavni dio glavni projekt izrađen u skladu s tehničkim specifikacijama na koje upućuje ovaj Propis, građevni proizvod iz stavka 1. ovoga članka smije se ugraditi ako ima odgovarajuća ili povoljnija tehnička svojstva, ako je to određeno izvedbenim projektom i ako je u skladu s tim projektom utvrđeno da je uporabljiv za zgradu uključujući uvjete njegove ugradbe i utjecaje okoline.

(3) Radi provedbe odredbi iz stavka 2. ovoga članka za dio zgrade koji je izveden do početka ugradnje građevnih proizvoda specificiranih prema usklađenoj tehničkoj specifikaciji, mora se popisati stanje izvedenih radova u skladu s posebnim propisom o vođenju građevinskog dnevnika.

(4) Izvedbeni projekt mora za ugradnju građevnih proizvoda specificiranih prema usklađenoj tehničkoj specifikaciji sadržavati detaljnu razradu programa kontrole i osiguranja kvalitete iz glavnog projekta kojom će se, u skladu s ovim Propisom, odrediti osobito:

– bitne značajke koje moraju imati građevni proizvodi koji se ugrađuju u zgradu, uključivo odgovarajuće podatke propisane odredbama o označavanju građevnih proizvoda prema posebnim propisima,

– uvjete građenja i druge zahtjeve koji moraju biti ispunjeni tijekom izvođenja zgrade, a koji imaju utjecaj na postizanje projektiranih odnosno propisanih tehničkih svojstava zgrade i ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu,

– druge uvjete značajne za ispunjavanje zahtjeva propisanih ovim Propisom i posebnim propisima, te u odnosu na podstavke 1. do 3. ovoga stavka i ocjenu međusobne usklađenosti načina dokazivanja uporabljivosti dijela zgrade izgrađenog do početka ugradnje građevnih proizvoda specificiranih prema usklađenoj tehničkoj specifikaciji i kasnije izgrađenog dijela zgrade.

(5) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju na glavni projekt zgrade čija građevinska (bruto) površina nije veća od 400 m² i zgrade za obavljanje isključivo poljoprivrednih djelatnosti čija građevinska (bruto) površina nije veća od 600 m², za koju investitor ima pravomoćno rješenje o uvjetima građenja, a koji glavni projekt je izrađen u skladu s tehničkim specifikacijama na koje upućuje ovaj Propis.

Članak 14.

Prilog B POPIS HRVATSKIH NORMI I DRUGIH TEHNIČKIH SPECIFIKACIJA KOJE UPUĆUJU NA ZAHTJEVE KOJE, U SVEZI S TOPLINSKOM ZAŠTITOM, TREBAJU ISPUNITI TOPLINSKO-IZOLACIJSKI GRAĐEVNI PROIZVODI ZA ZGRADE zamjenjuje se novim Prilogom B koji je sastavni dio i u prilogu je ovoga Propisa.

Članak 15.

Ovaj propis stupa na snagu 1. srpnja 2013. osim odredbe članka 2. ovoga propisa koji stupa na snagu od 01. siječnja 2014.

Klasa: 360-01/13-14/1

Urbroj: 531-06-13-18

Zagreb, 19. lipnja 2013.

Ministrica

Anka Mrak-Taritaš,
dipl. ing. arh., v. r.

PRILOG B

POPIS HRVATSKIH NORMI I DRUGIH TEHNIČKIH SPECIFIKACIJA KOJE UPUĆUJU NA ZAHTJEVE KOJE, U SVEZI S TOPLINSKOM ZAŠTITOM, TREBAJU ISPUNITI TOPLINSKO-IZOLACIJSKI GRAĐEVNI PROIZVODI ZA ZGRADE

HRN EN 13162:2012

Toplinsko-izolacijski proizvodi za zgrade -- Tvornički izrađeni proizvodi od mineralne vune (MW) -- Specifikacija (EN 13162:2012)

Thermal insulation products for buildings -- Factory made mineral wool (MW) products -- Specification (EN 13162:2012)

HRN EN 13163:2012

Toplinsko-izolacijski proizvodi za zgrade -- Tvornički izrađeni proizvodi od ekspaniranog polistirena (EPS) -- Specifikacija (EN 13163:2012)

Thermal insulation products for buildings -- Factory made expanded polystyrene (EPS) products -- Specification (EN 13163:2012)

HRN EN 13164:2012

Toplinsko-izolacijski proizvodi za zgrade -- Tvornički izrađeni proizvodi od ekstrudirane polistirenske pjene (XPS) -- Specifikacija (EN 13164:2012)
Thermal insulation products for buildings -- Factory made extruded polystyrene foam (XPS) products -- Specification (EN 13164:2012)
HRN EN 13165:2012
Toplinsko-izolacijski proizvodi za zgrade -- Tvornički izrađeni proizvodi od tvrde poliuretanske pjene (PUR) -- Specifikacija (EN 13165:2012)
Thermal insulation products for buildings -- Factory made rigid polyurethane foam (PU) products -- Specification (EN 13165:2012)
HRN EN 13166:2012
Toplinsko izolacijski proizvodi za zgrade -- Tvornički izrađeni proizvodi od fenolne pjene (PF) -- Specifikacija (EN 13166:2012)
Thermal insulation products for buildings -- Factory made phenolic foam (PF) products -- Specification (EN 13166:2012)
HRN EN 13167:2012
Toplinsko-izolacijski proizvodi za zgrade -- Tvornički izrađeni proizvodi od ćelijastog (pjenastog) stakla (CG) -- Specifikacija (EN 13167:2012)
Thermal insulation products for buildings -- Factory made cellular glass (CG) products -- Specification (EN 13167:2012)
HRN EN 13168:2012
Toplinsko-izolacijski proizvodi za zgrade -- Tvornički izrađeni proizvodi od drvene vune (WW) -- Specifikacija (EN 13168:2012)
Thermal insulation products for buildings -- Factory made wood wool (WW) products -- Specification (EN 13168:2012)
HRN EN 13169:2012
Toplinsko-izolacijski proizvodi za zgrade -- Tvornički izrađeni proizvodi od ekspaniranog perlita (EPB) -- Specifikacija (EN 13169:2012)
Thermal insulation products for buildings -- Factory made expanded perlite board (EPB) products -- Specification (EN 13169:2012)
HRN EN 13170:2012
Toplinsko-izolacijski proizvodi za zgrade -- Tvornički izrađeni proizvodi od ekspaniranog pluta (ICB) -- Specifikacija (EN 13170:2012)
Thermal insulation products for buildings -- Factory made products of expanded cork (ICB) -- Specification (EN 13170:2012)
HRN EN 13171:2012
Toplinsko-izolacijski proizvodi za zgrade -- Tvornički izrađeni proizvodi od drvenih vlakana (WF) -- Specifikacija (EN 13171:2012)
Thermal insulation products for buildings -- Factory made wood fibre (WF) products -- Specification (EN 13171:2012)
HRN EN 13172:2012
Toplinsko-izolacijski proizvodi -- Vrednovanje sukladnosti (EN 13172:2012)
Thermal insulation products -- Evaluation of conformity (EN 13172:2012)
HRN EN 1745:2012
Zidovi i proizvodi za zidanje -- Metode određivanja toplinskih svojstava (EN 1745:2012)
Masonry and masonry products -- Methods for determining thermal properties (EN 1745:2012)«.